

ANERKJENNELSE OG IVARETAKELSE AV VETERANER

Forsvarets veteran­tjeneste

FORSVARET

For alt vi har. Og alt vi er.

Å være soldat er forbundet med helt spesielle utfordringer. Deltakelse i stridshandlinger, innebærer økt risiko for både død og fysisk og psykisk skade. .... alt dette kan være såpass store påkjenninger at man normalt ville frarådet mennesker å delta i slikt.

Jon Reichelt, oberstløytnant/psykiater og sjef for Institutt for militærpsykiatri og stressmestring, Forsvarets sanitet

(utdrag)

INTERNASJONALE OPERASJONER

1947

2019

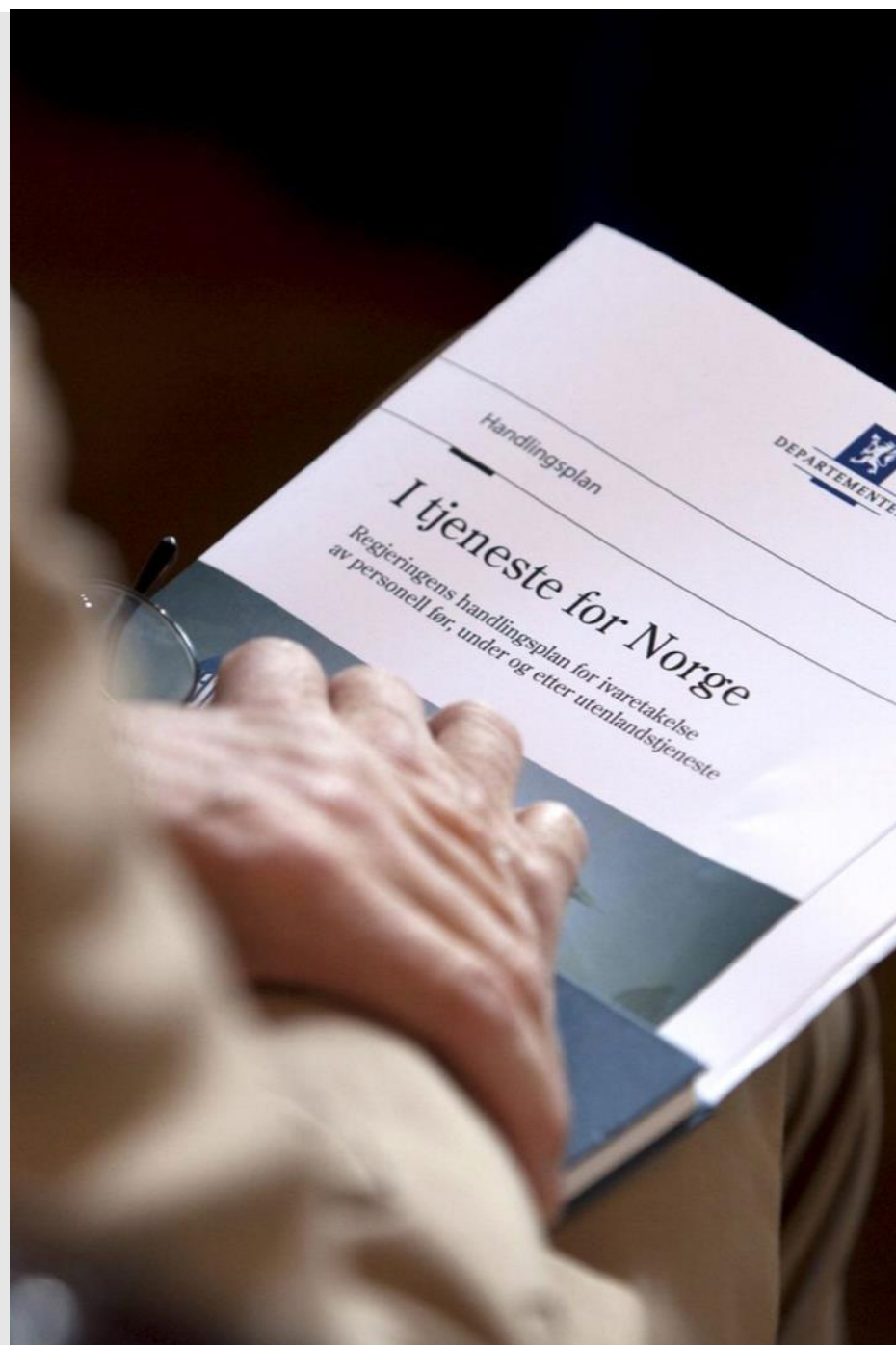

100 000 NORDMENN
100 INTERNASJONALE OPERASJONER
40 LAND
4 VERDENSDELER

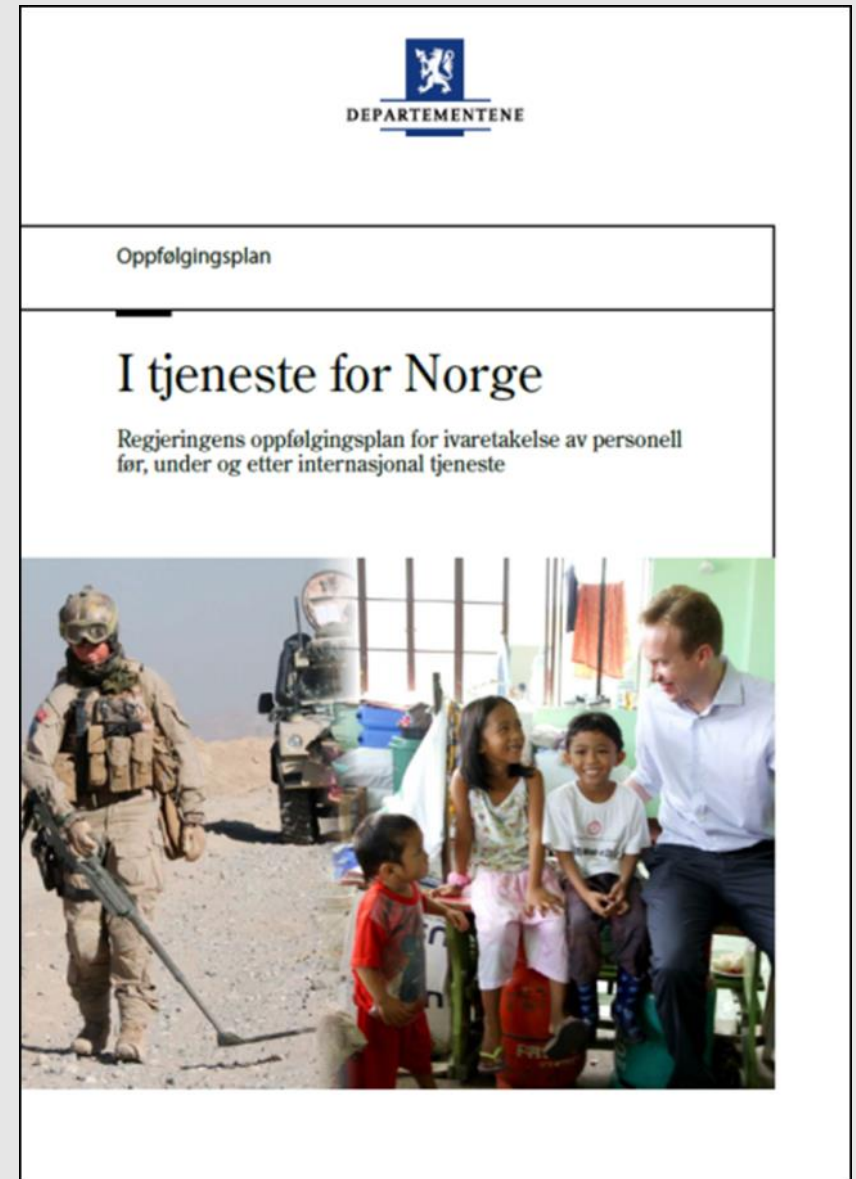
POLITISKE FØRINGER

- St. meld. nr. 34 (2008-2009)
«Fra vernepliktig til veteran»
- Regjeringens handlingsplan (2011)
«I tjeneste for Norge»
- Regjeringens oppfølgingsplan(2014)
«I tjeneste for Norge»
- Økonomi og virksomhetsinstruksen i
tildelingsbrevet til Fylkesmannen
2019
- Regjeringsplattformen 2018 og
2019

REGJERINGENS OPPFØLGINGSPLAN

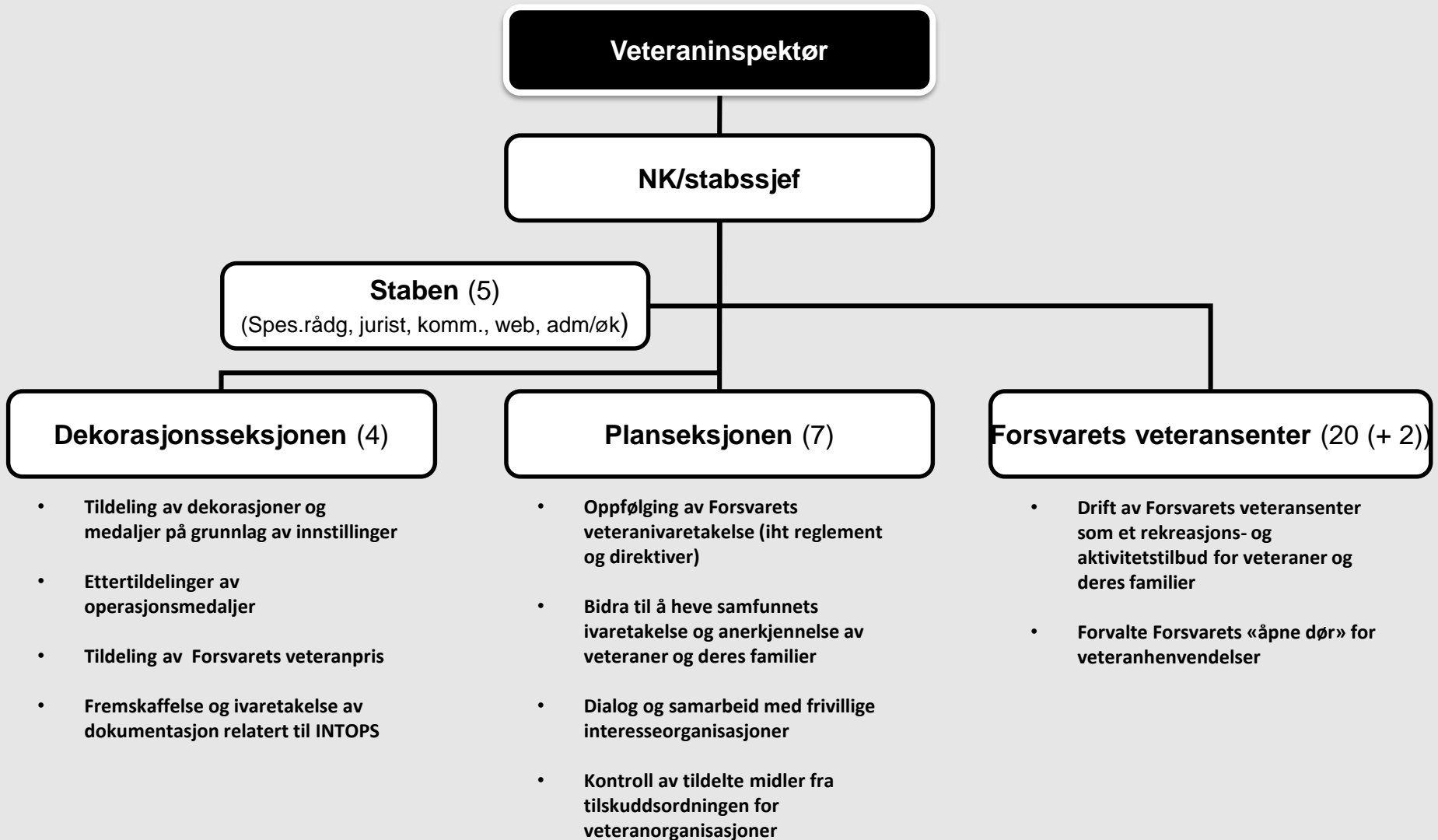
- «Evalueringer viser at en av de største utfordringene for personellet i dag ligger i kontakten med det **sivile hjelpeapparatet.**»
- «Videre kan det være en utfordring å bli møtt med **manglende kunnskap** i hjelpeapparatet om hvilke belastninger utenlandstjenesten kan innebære, og hvilke ettervirkninger den kan medføre»
- «Nå skal **sivil sektor ta et større ansvar** for å sikre at den enkelte får den hjelpen og støtten en trenger og har krav på. **Dette står regjeringen samlet bak.**»

HISTORIKK FVT

- 2006: Opprettelse av Forsvarets veteranadministrasjon
- 2011: Opprettelse av Forsvarets veterantjeneste som prosjektorganisasjon i forbindelse med regjeringens handlingsplan (RHP), etablering av Forsvarets veteraninspektør (FVI)
- 2013: Opprettelse av veteranavdelingen i Forsvarsstaben
- 2014: Regjeringens oppfølgingsplan og Reglement for oppfølging av personell med tjeneste fra internasjonale operasjoner
- 2016: Opprettelse av Forsvarets veterantjeneste

Forsvarets veteran tjeneste

FORSVARETS TILBUD

Det finnes en rekke tilbud til veteraner og deres familier. Den komplette oversikten får du på forsvaret.no/veteraner, men her ser du noen av dem.

Kontakt

FORSVARETS ÅPNE DØR

Har du spørsmål kan du kontakte Forsvarets åpne dør for veteraner på enten telefon 800 85 000 (08–15 på hverdager) eller e-post veteraner@mil.no.

Her får du svar på spørsmål om dekorasjoner, dokumentasjon og internasjonale operasjoner, samt råd og veiledning om Forsvarets og samfunnets ulike tilbud til veteraner og deres familie.

Rekreasjon

FORSVARETS VETERANSENTER

Veteransenteret ligger på Bæreia utenfor Kongsvinger, og er et rekreasjons- og aktivitetstilbud som kan benyttes av veteraner og deres familie.

Hit kan alle Forsvarets veteraner og deres familie komme, uansett når og hvor de tjenestegjorde.

Se informasjon på forsvaret.no/veteransenteret.

Helsetilbud

FORSVARETS SANITET

Som et supplement til sivil helsevesen tilbyr Forsvarets sanitet veteraner oppfølging ved Institutt for militærpsykiatri og stressmestring eller Nasjonal militærmedisinsk poliklinikk.

De kan kontaktes på telefon 23 09 79 30 eller e-post nmp@mil.no.

FORSVARETS TILBUD

- Forsvarets åpne dør
  - Forsvarets veteransenter (FVS)
  - Forsvarets sanitet
-
- Forsvarets tilbud er et supplement til det offentlige tilbudet – ikke til erstatning for det.

FORSVARETS TILBUD

- Forsvarets veteransenter (FVS)
  - Forsvarets åpne dør
  - Forsvarets ettårsprogram
  - Aktiviteter og oppmerksomheter til veteraner med familier
  - Forsvarets sanitet (FSAN)
-
- **Forsvarets tilbud er et supplement til det offentlige tilbudet, men ingen erstatning for det.**

 FORSVARETS
VETERANSENTER

Reglement for oppfølging av personell fra intops

Formål: Sikre en felles minstestandard for Forsvarets oppfølging av personell fra intops

1) Før utreise:

- Info «Reise ut»
- Familiedag
- Barne-/ungdomspakke

2) Under tjeneste:

- Info til de hjemme fra styrkesjef
- Oppmerksomhet til partner
- Familiesamling
- Info «Komme hjem»

3) Mellom-/etterlanding (ifm hjemkomst):

- 2-3 dagers lengde
- Teknisk & taktisk debrief
- Samtale m/psykolog
- Anerkjennelse

4) Hjemkomst til Norge:

- Familiesamling
- Medaljeseremoni
- «Hjemmehelt-medalje»

5) Helsekartlegging (3-6 mnd etter):

- Elektronisk «egenmeldingsskjema»
- Saksbehandles av FSAN i dialog med veteranen

6) Avslutningsamling (9-12 mnd etter)

- Anerkjennelse
- Tilbud om samtale m/psykolog
- Info om Forsvarets tilbud
- Nettverksbygging

**FRIGJØRINGS- OG VETERANDAGEN
8. MAI**

NASJONAL VETERANKONFERANSE

Regionale fagnettverk for innsatspersonell (RN)

- ledes av RVTS og samler sentrale regionale og lokale aktører
- deltagere fra familievern, NAV, helseetene, Forsvaret (FVT, IMPS) og tjenesteytere i kommunene. Polit vli inkludert.
- øke samhandling og styrke kompetanshevving innen veteranarbeid
- forebygge stressrelaterte vansker hos veteraner og deres familier
- brobygger mellom Forsvaret og det sivile helsesystem
- bidra til bedre samarbeidet mellom ulike instanser/sektorer

Tiltak 22. Oppfølgingplanen 2014-2017 (11)

RVTS

ETATSLEDERMØTET

KOMMUNALE VETERANPLANER

- Tiltak 14 i regjeringens oppfølgingsplan (2014):
«Det bør legges til rette for bedre samhandling og utvikling av lokale tiltak for oppfølging og ivaretagelse av personell som har vært i internasjonal tjeneste...»

KOMMUNALE VETERANPLANER

- Veteranområdet omfatter ikke kun veteranene, men også deres familier og det lokalsamfunnet de er en del av. Alle veteraner bor i en kommune, og kommunen er den primære tjenesteleverandøren. **I praksis er det i kommunene utøvelsen av det felles samfunnsansvaret vil komme til uttrykk.**

Lokale ressurser

- RVTS – midt
  - Regionalt fagnettverk
- Sivilt militært samarbeid på Fosen
- Faste møter med Trondheim kommune
- Forsvarets Veterantjeneste – Ørland flystasjon
  - Sissel Fremstad

INNHOLD

Anerkjennelse

- Seremonier og markeringer
- Veteranenes kompetanse
- Støtte til aktiviteter for veteraner

Ivaretagelse

- Forebygging og kompetanseheving
- Skole og barnehage
- Kommunehelsetjenesten

- Forsvarets tilbud
- Etablering av veterankontakter i kommunene
- Interkommunalt samarbeid
- Oversikt over kompetansesentre, samarbeidspartnere og ressurser

Oppfølging (ved behov)

- Kommunehelsetjeneste
- Familie
- Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk (BUP)
- Skole og barnehage
- Distrikpsykiatrisk senter (DPS)
- NAV

[Forsvaret.no/tjeneste/veteraner/kommuneplaner](https://forsvaret.no/tjeneste/veteraner/kommuneplaner)

I TJENESTE FOR NORGE

1947 - I DAG

Vi er alle en del av Norges historie, møt noen av de som har satt livet som innsats i tjeneste for Norge.

